

Bolivarianismens historie

I dag er bolivarianismen mest kjent som ideologien forfektet av tidligere president i Venezuela, Hugo Chávez og assosieres med anti-imperialisme, sosialisme og den venezuelanske grunnloven av 1999. Men bolivarianismen har som begrep, bevegelse og ideologi en lang og broket historie helt tilbake til Simón Bolívars levetid på begynnelsen av 1800-tallet. Den har spilt en viktig rolle politisk i flere latinamerikanske land, spesielt i de nordlige delene av Sør-Amerika (Venezuela, Colombia, Ecuador, Bolivia og Peru). Og bevegelser både på høyre- og venstresiden har til ulike tider og på ulike måter hevdet at de følger i Bolívars fotspor, at de er inspirert av hans ideer eller til og med at de skal fullføre det prosjektet han påbegynte i 1809.

Faglitteraturen om bolivarianismen er rikholdig, og svært variert både med tanke på kvalitet, politisk utgangspunkt, geografisk dekning og metodiske tilnærminger. I tillegg til forskningen om temaet, eksisterer det en lang rekke politiske og ideologiske skrifter med tolkninger av Bolívars prosjekt og aktuell relevans.

Ett problem med eksisterende studier av bolivarianismen er at de aller fleste i overveiende grad begrenser seg til dens betydning i ett land. Forståelsen av fenomenet er preget av ulike nasjonale forståelser med røtter i de ulike landenes bolivarianske erfaringer. Noen av de mest spennende spørsmålene knyttet til «dagens» bolivarianisme er derfor underutforsket. For eksempel lurer man på om det lå noe koordinering bak da ulike geriljabevegelser i Colombia og Venezuela på 80- tallet begynte å bruke bolivarianske symboler og navn. Hva skyldtes den økende graden av bruk av historiske nasjonalhelter i geriljabevegelsene og i venstre-regimene slik som Sandino i Nicaragua, Zapata i Mexico, Martí på Cuba etc på samme tid? Lå det først og fremst taktiske grunner bak (europeeren Marx hadde ikke lenger samme slagkraft og måtte erstattes), eller reflekterte den endrede symbolbruken ett reelt ideologisk og politisk skifte i bevegelsene? I hvilken grad kunne Bolívars navn og ideer fungere utenfor de bolivarianske kjerneområdene?

Dersom du synes slike spørsmål virker interessante, tar jeg gjerne en prat med deg om muligheten for å skrive en masteroppgave om bolivarianismen. For å skrive en slik oppgave er det en stor fordel å kunne lese spansk. Oppgaver om temaet kan både være historiografiske på ulike måter, eller ta for seg mer avgrensede «realhistoriske» spørsmål med utgangspunkt i primærkilder.